



КАМПАНІЯ ЗА ЗНЕСЕННЯ ВОЄННИХ ДОВГІВ

НЮ ЙОРК. — Д-р Николас Ботлер, президент Колумбійського університету, заявив за ревізію воєнних довгів, а сенатор Бора за їх знесення. Обидва висказали свої погляди в статтях, які поміщені в журналі «Інтернешнел Консілієн».

Проголошено теж у часописах, що зв'язався комітет з найвищих американських економістів, політиків, промисловців і фінансистів, який має розглянути справу воєнних довгів. На чолі того комітету стоїть Алфред Слован мл., президент «Дженерал Моторс Корпорейшен».

До цього комітету вже приступили 76 визначних провідників у промислі, літературі й праці. Комітет цей є той думка, що справа довгів є проблемою доларів і центів. І тому треба її розв'язувати з чисто бизнесового боку.

НАМАГАЮТЬСЯ ДАТИ НАГАНУ ГУВЕРОВИ.

ПОРТЛЕНД (Орегон). — На передодні конвенції Американського Леґіону внесли ветерани з Пенсильванії до резолюційного комітету резолюцію, в якій осуджують дуже гостро президента Гувера за його поведінку з ветеранами, котрі ділилися були до Вашингтону, щоб там добитися виплати ветеранського бонуса в готівці.

МІЧЕЛ ПРО КРИМІНАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ СЕРЕД ВЕТЕРАНІВ.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер видав заяву, в якій пояснює поведінку влади супроти ветеранів, що з'їхалися були до Вашингтону в справі бонуса. Він каже, що казав департаментові справедливості перевести дохідження, хто це бунтує ветеранів і намагає їх до протизаконних виступів.

Президент твердить, що генеральний прокуратор Мічел представив йому висліди дохіджень, з яких виходить, що між ветеранами, котрі з'їхалися до Вашингтону, нараховано 1,069 осіб з поліційними рекордами за крадіж, грабж, підробку грошей і т. п. Виявилось далі, що багато не були взагалі ветеранами, а комуністичними агітаторами. Отих 1,069 осіб нараховано за 4,723 ветеранів, котрі з'їхалися були до видачі грошей на поворот. Відмітно пачка.

Президент видав ту заяву перед конвенцією Американського Леґіону, кажучи, що не хоче впливати на рішення ветеранів, а тільки бажає представити заголовки ветеранів деякі факти в правдивій світлі.

ЗМІННЕ ШАСТЯ.

НЮ ЙОРК. — Директори ньюйоркських театрів рухомих образів подають, що публіка, яка завжди так гарячо оплескувала мейора Вокера, як його показували на екрані, тепер його вже не оплескує, а деки навіть гудить, коли показують Вокера; зате яскравими оплесками вистають Сібури, котрий вів дохідження проти Вокера.

Знову Тамані Гол вже тепер дає до пізнання, що не буде попірати кандидатури Вокера на мейора Ню Йорку. Кажуть, що перед ревізією Вокера, Тамані Гол його заперечив, що видивляв його кандидатуру в обсязі. За сентиментом публіки зміняється як видно, й сентимент Тамані Гол.

Вокер, котрий тепер на океані, в дорозі до Італії, мабуть здає собі з того всього справу, бо каже, що певно ніхто його в нічмі не pomoже.

ДІТИ ДО ШКОЛИ!

НЮ ЙОРК. — В понеділок, себто в перший шкільний день для ньюйоркських дітей, пішли до ньюйоркських шкіл коло 1,250,000 дітей.

РЕДАКТОРСТВО АМЕРИЧНОГО ЖИТТЯ.

НЮ ЙОРК. — Ал Смит говоротиме радюм у середу про завдання редактора органу, в якому громадянство має змогу висказати свої погляди. Ал Смит, ставши начальним редактором «Ди Но Айтлук», каже, що, одержавши становище журналіста, добився до того, що було найбільшого амбіціозного його життя.

ГОВЕРНОРИ ПРО ФАРМЕРСЬКУ ДОПОМОГУ.

СУ СІТІ (Айова). — Говернори з 9 середньо-західних штатів, відбудши наради в справі фармерської кризи, заявили за ревізію тарифів і мораторію для фармерських довгів та упорядкування ринку збуту як способів допомоги фармерам.

МИЛИКЕН ПРО КОНФЛІКТ НАУКИ З РЕЛІГІЄЮ.

ВІННІПЕГ. — Д-р Роберт А. Миликен, американський фізик, дослідник космічних промінів, каже, що наука не суперечить релігії. Наука довела до того, що людина пізнала правдивого Бога, котрий править світом не після якоїсь примхи, а після певних законів.

Такі наукові дослідники як Фарадей, Галілей чи Ньютон були віруючими людьми. Він теж уважає Айнштейна релігійною людиною.

МОРАТОРІЯ, АЛЕ ТІЛЬКИ ДЛЯ БАГАТИХ.

В короткому часі має погитися шляхом декрету президента розпорядок про частину мораторію для рішківів у Польщі.

Голова союзу поміщиків, граф Любомірський, який очікує є взаємний у ці справі, розмовів про цей розпорядок ось що:

Закон буде регулювати тільки вишківі випадки. Не кожний рішків, який попов у платити труднощі, зможе користуватися мораторієм. Передумовою цього привілею є послання достаточного маютку для заспокоєння всіх кредителів. Отже відношення сплати довгів не дістануть ті рішківі, які є зруйновані і справді довгів сплатувати не можуть.

Декрет уводить нову інституцію «делегатів міністерства скарбу», які будуть опіювати внесення на відношення сплати довгів. Без опію такого делегата суд не зможе розглядати справи. Виходить отже, що делегат міністерства скарбу буде стояти понад судом і від нього будуть залежати рішення суду в справі відношення сплати довгів.

Цей декрет має на цілі ратувати поміщиків, які всі по головому сидять у довгах по ауха. Так, як тепер справи стоять, усіх їх можна купити на ділячці. Бо старі поміщики швидко за натуре не перевеся.

НОВИЙ ВІНАХІД.

В Гановері інж. Оттерман задемострував новий винахід, при помочі якого летити, який з ночі літає над темною летунською площею, зможе залетати автоматично світла на летачому майдані.

РУМУНСЬКА ДІСНІСТЬ.

Колішній повітовий шкільний інспектор Жанковський (Румун) відібрав собі життя з великої матеріальної нужди. Будучи на пенсії, не міг вижити з неї, бо й тієї малої пенсії не діставав правильно. Не хотів бути татаром для своїх дітей, котрі й самі бідували, покинув цей світ.

СКАЖЕНИНА.

Від кількох днів у Гримальції шириться масово собака скаженина. Було кілька випадків, що скажени собаки покусали дітей, прим. у Гримальції, Гайбові та Товстим. Собак стріляють.

КРИЗА ТА МАГОМЕТАНСЬКА ПОДРУЖА.

В місцевості Мітровица в поладній Сербії відбувся злісний випадок магометан з цією Сербією. На злісний рішення цього старий татосний знятий плачення окуп у заручення. Між магометанами в Сербії існував до тепер звичай, що молодий був обов'язаний платити родичам заручення окуп у висоті десяти тисяч динарів. Добути таку велику грошову валюту в ніщій час не легко й тому цією підружжя між сербськими магометанами сильно змалює.

За обставина спонукала члени магометанських громад до зникнення динного звичаю. Магометанський молодий, є обов'язаний тепер заплатити родичам молодий 2,500 динарів як відшкодування за вичинку звичаю для динки, а молодий підписує заяву, що набувуче не матиме до чоловіка ніяких грошових претензій.

1933 РОК ВИБОРИ ДО АВТОНОМНОГО ЗАКАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ.

Праский малярський шоденник «Прага Маляр Гірдя» повідомляє, що чехословянська влада думає в осени або в найближчому році здійснити автономію для Закарпатської України. Першим етапом було б створення автономного союзу. Це самособой вимагає розписання союзових виборів.

Після в тій справі вже готові. Виправовано їх мінерство внутрішніх справ. Президи міністрів приймає цей план. На основі того плану дістав Закарпатський союзу автономії лише в культурній і виробничій, а в адміністративній справах союзу має б лише право критики, бо державу адмініструвати мають відлучити з компетенції союзу. Закарпатський союзу має б на основі плану 48 членів, а з того 32 одержали б мандати з виборів. 16 членів іменуєвала б влада. Вибори до союзу мають відбутися в 1933 р. Колий дія союзу стали здійснювати автономію, уступили б дотеперішнє краєве заступництво тієї країни.

КАРА ЗА ТВЕРЕЗІСТЬ.

Польське міністерство внутрішніх справ вислало до всіх провадів об'яву, в якій вимагає, щоб від участі в монополічних оплатах від спірту виключені громади, які ухвалили в себе шкільницю заборону алкогольних напівків. Воведи мають у найбільшій часті предлажити спис громад, що завели в себе прогібницю. Ті громади не будуть допущені до розділів, які припадають у вересні с. р. Не будуть теж користуватися до додатків до державних податків від консумиції при продукції спірту, розділюваних міністерством внутрішніх справ.

КРІГЕР МСТІТЬСЯ ЗПОЗА ГРОБУ.

Це вже давня справа, що Крігер, поповнявши самоубство, втратив у важке положення багато людей, які були вмішані в його аферу. Кажуть, що дотеперішній прем'єр Швейцарії, Ерман, мусів уступити тому, що був у зв'язках з Крігером. Він нібито дістав від Крігера 100 тисяч корон на вільнодумну політичну організацію.

БДЖОЛА ПРИЧИНОЮ КАТАСТРОФИ.

Поміж Міаїрино та Пізаю (Італія) трапився автомобільний випадок, який спричинився бджолою. Шофера, що провадив авто, вкисла бджола в руку. Укиснення було так болюче, що шофер втратив планувати над кермом. Авто наїхало на фіру. Дві особи згнули на місці, чотири важко ранені.

КАТАСТРОФА НА ВИСЛІ.

В очивидній тощі Висли у Варшаві, напроти ярства «Сирена» соїлася нещодавно катастрофа, якої жертвою впадо двоє людей. Сутінний дитя С. Грушевський у товаристві Гамска і Милковського, всіляк на совачку, щоб переїхати по ріці. Через неосторожність стовкнувся з моторою, яка вярвала на совачку й перевернулася. Інж. Гамска урвався, держачи ювона, зате Грушевський і Милковський, не вміючи пливати, утонули.

НОВИ ДЖЕРЕЛА НАФТИ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Нафтова спілка «Піонір» розпочала пробні верчення, шукаючи за новими джерелами нафти у Східній Галичині. Коло Слободи Рунгурської, пов. Коломия, де досі за нафтою не шукали, попали на сліди нафти в глибині 300 метрів, таксамо в Орові, 3 км від Борислава. Третє місце верчення є коло Рафін, пов. Долина.

ЗАСТРІЛИЛИ ЧОЛОВІКА.

Стріли поліційні агенти в Стрію побачили на вул. 3-го Мая над раном чоловіка, що на їх вид погнав утікати. Коли на їх погляд він не став, агенти вжили пальної зброї, кладучи його трупом на місці. Показалося, що це Петро Пастух з Голобутич, при якому знайшли комуністичні відзнаки.

НЕБЕЗПЕЧНІ... КРАВАТКИ.

В Сіневській Військовій місцевості поліція робить наступ на краватки. І так 31. липня поліція стягнула краватку з Йосяфа Яшика, а два дні пізніше з Йосяфа Шяла — обох місцевих громадян. Як причину подав поліціянт те, що на краватках був вишитий тризуб.

БОЛЬШЕВИЦЬКИ ПОМИСЛИ.

З Рівного повідомляють, що радянські прикордонні власті задумують окружити ціле польсько-радянське поргачне 20-кілометровим широким пугарем, щоб таким чином запобігти шпозач численнішим у течас селян з «радянського району» до Польщі. Кілька радянських сіл більшовики вже виселили й спалили.

КОМУНІСТИ ХОТІЛИ ВИКОПАТИ ТРУПІВ ПОВІШЕНИХ ТОВАРИШІВ.

Перед цивільною брамою в Будапешті зібрався перед полуднем біля 100 молодих комуністів з лопатами і хотіли викопати й забрати трупи повішених перед кількома днями комуністичних провідників. Шалат і Фірта. Заряд калашниці вивав поліцію, яка арештувала 70 людей.

НЕЩОДЕННА НАГОДА.

Нещодавню нагоду дістати задармо гроші мали прохощі на площі Теодора у Львові. На згаданий площі роздавав якийсь елегантний панок гроші. Нюжний, хто протягував до нього руку, діставав на долону банкноту одно, або двоцентову. По годінні такої щедрої феліантропії невідомий «добродій бідняків» сів на вул. Сошичний до трамваю та підїхав у напрямі середмістя.

ПІД ВПЛИВОМ ДЕТЕКТИВНОЇ ЛЕКТИРИ.

Білоцотський суд судив шайку молоденків розбійників, які зорганізував 18-літній учень 8 гімназійного класу, Мечислав Таргонський. Один із членів банди, Мервінський, убит був ніяких причин урядника деревної фірми в Гайнів біля Білоцотка та мавиру вбити місцевих командантів. Підписався військовою і поліції. Шайку видав поліції інший член, Софур. Таргонського сполучав до зорганізування такої банди читання детективних романів та журналіста. Суд асудив Мервінського на 10 літ тюрми, а інших на рік.

АНГЛІЯ ПРО ДОМАГАННЯ НІМЕЧЧИНИ УЗБРОТИСЯ

МЕК ДОНАЛД ПРОПОНУЄ КОНФЕРЕНЦІЮ ЧОТИРОХ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ ДЕРЖАВ.

ЛОНДОН. — Щоби вивести справу німецької просьби до альянті про дозвіл на узброєння, англійський прем'єр міністр, Мек Доналд, запропонував державам відложити скликання конференції для роззброєння, що мала зібратися дня 21 вересня, а замість цього скликати конференцію чотирох держав, найбільше заінтересованих у німецьким домаганню, а саме Англію, Францію, Італію й Польщу.

Тимчасом Франція вже дала відповідь Німецьчині на її ноту в справі узброєння. Франція не хоче вхходити в безпосередні переговори з Німецьчиною в цій справі та вважає, що німецьке домагання було поставлене не в пору. Вона думає, що Німецьчина повинна була віднести з таким домаганням до Ліги Націй.

МОСКВА ДАЛ ОПЕРУЄ ШИБЕНЦЮ ДЛЯ ЗАВЕДЕННЯ РОБІТНИЧОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

МОСКВА. — Московський уряд почав знов кампанію проти браку дисципліни серед російських робітників, які не могли поправити 13 літ большевицької агітації та карання. В Сіверополі відбувся цими днями суд над довшим рядом підсудних, обжалованих за крадіж соціалістичного добра. Видано на суді аж вісім присудів смерті, а дев'ятеро осіб пісано до тюрми на довготлітню в'язницю.

Московські газети підносять великий крик з приводу відкриття покладів заліза в західній Сибірі, яких 125 міль від металургічної фабрики в Кузнецькій округі, яку названо тепер Сталінськом. Газети кажуть, що поклад оцінюють на 200 мільйонів тон руди, з чого яка третина лежить на поверхні землі. Відкрить також поклади титано-магнету, з котрого добувають ванад.

ТРОЦЬКИЙ МАЄ ІХАТИ ЗІ СПУЩЕНИМИ ЗАСЛОНАМИ.

ПРАГА. — Угорський уряд дозволив Львови Троцькому переїхати через Угорщину на кураню в Чехію лише після того, як він приобіцяв, що заселю в віком у його вагоні будуть спущені й він не буде виглядати з вікон на кураню.

Чехословацький уряд дозволив на приїзд Троцького аж тоді, як Туреччина обіцяла йому прийняти Троцького назва, а Угорщина й Болгарія обіцяли перепустити його через свої території.

Газети подають як цікавий збіг обставин, що управителем готелю, в якому буде жити Троцький у Пістині, є князь Любомірський, колишній офіцер у царській гвардії, котрий утік з Росії, як большевиків під проводом Троцького захопили владу.

ДОЛЯ ГОРГУЛОВА БУДЕ ВИРІШЕНА ПРЕЗИДЕНТОМ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ. — Президент Франції, Леброн, має цими днями вирішити долю Москаля Горгулова, за судженого на смерть за вбиття попереднього французького президента, Думера.

Хоч на розправі Горгулов не проявив чувств, навіть коли його засуджено на смерть, у в'язниці він показує вплив присуду, бо закинув усі думки про політику, а став думати про релігію. Почав навіть писати книжку про свою релігійну систему.

Щодо вигляду на його помилування, то він міг би їх мати, якби вдова по вбитті заявила за помилування вбійника, котрого загально признають божевільним. Та пані Думер покажи не показує найменшої охоти вставитися за Горгуловом.

ПОВОЮВАННЯ ЗА «ЛІТАЮЧУ РОДИНУ».

КОПЕНГАГЕН (Данія). — Тут одержано радіову дещу, яка мабуть походить від «літаючої родини» полковника Гочинсона і яка доносить, що їх літак, котрим вони сподівалися перелетіти до Європи, осів на морю недалеко від берега Гренландії. Англійський корабель «Лорд Табоот» вийшов на пошук, вказую дещу. Він теж перелетів до дещу. Корабель діставав її яну годину відтак він силка нагло перервалася.

СМЕРТЬ ПОЛЬСЬКОГО ЛЕТУНА.

ВАРШАВА. — Наслідком якогось клопоту з мотором свого літака вправ на землі коло Шерпи, на чехословянській границі, польський летун, поручник Францішек Зьвірко, що недавно облітав Європу.

БАНДИТИ ВИКОПАЛИ ПОІЗД.

ЧАНГЧУН (Китай). — Більше як сто осіб загинуло, коли бандити викопали поїзд, що їхав з Чангчуну до Харбіна. Бандити описали ограблення катастрофи та забрали з собою велике число багатих пасажирів, сподівачихся видно дістати за їх визволення окуп.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year \$3.00
Six months \$1.50
Three months .75
Foreign and Jersey City Rates:
One year \$4.00
Six months \$2.00
Three months 1.00
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. "Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союзу: Montgomery 5-1838.
Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЕСПАНІЯ СКЛАДАЄ ІСПИТ ЗРІЛОСТІ

Еспанський парламент розіслав домім на добре заслужені вакації, направляючись багатомісячній над тою найтрудошію законодавчою роботою, виробленням основного державного закону.

Ця конституція це черговий іспит зрілості еспанського народу до самоуправи, зовсім не гірший від того іспиту, який здавала еспанська республіка, коли вона змалювала з утвердженням віками сили, що не давали еспанському народові правити самим, що не давали еспанському народові династію, церкву й армію. Мала ця конституція утвердити самоуправу народу, надати правні основи для народньої влади, утвердити її в руках народу так, щоб ніхто вже її від нього не відібрав. Було це завдання не легке супроти браку досвіду Еспанців у самоуправі та супроти великої сили тих, котрі Еспанцям не давали правити собою.

З тою цілю на оці парламент постановив відібрати нерухомі маєтки закону Езутів, який оцінювали на величезну. Вже сама конфіскація завдала тяжкий удар цій силі, не кажучи нічого про той моральний удар, який вийшов з того, що церква ждала від еспанського народу оборони цього впливу, а в обороні цього впливу, що повстав в Еспанії, не піднявся зі сторони вірних ні один палець, хоч закон Езутів це чисто еспанський витвір.

З тою цілю підпорядкування впливу противників народного правління укладаючи конституцію парламент відібрав землю від великих земельних посідачів та віддав її майже без відшкодування в руки тих, що її власними руками управляють. Цим знову завдав рішучий удар другій основі еспанської монархії, еспанській шляхті. Вилучення без відшкодування лісаєш чи шляхти без грошових засобів, які вони могли би вживати на те, щоб повалити республіку та назад повернути владу монархії її шляхті.

Як можна сподіватися, ухвалення таких законів забрало парламентові кілька місяців часу. Еспанський народ мав немале щастя при ухваленню нової конституції, бо хоч мав деякі перепалки з недовибитками старої диктатури, не мав він зовнішньої війни. Він мав руки вільні для переведення коної справи перед собою. Не вважаючи на те, коли взяти брак досвіду Еспанців в самоуправі та велику силу традиції серед народу, який у масі не знає грамоти, то ухвалення нової еспанської конституції й спокій, з яким Еспанці її прийняли, вказує на великий поступ серед них ідеї народньої самоуправи.

ТРЕТІЙ АНДРУСІВ

(Надсилає стаття).

Читаючий звисний є націо-нально-соціалістичний рух Гітлера і Гітлерівців в Німеччині.

Вони стремлять передовсім до повалення верзайського договору, відмовляються платити якісьнебудь репарації, хочуть вичистити Німеччину від єврейських впливів та відобрати назад землі, які мусіли пограти в війні відступити Польщі.

Посахаймо, що саме сам Адольф Гітлер у своїй книжці „Майн Кампф“ (моя боротьба).

Ми, національні соціалісти, робимо з цілю свідомістю чертку поперез нашу вішню партію з часів передвоєнних. Ми розпочинаємо наново там, де ми закінчили ще перед 600 роками. Ми здержуємо відвінний поліх Германів на полуднею і на захід, а звертаємо взір наш на землі, що лежать на сході. Ми закінчуємо політику колоніальну, а переходимо до політики будучини, політики здобування землі!

Так отже справа є ясною: Гітлер хоче відібрати від Польщі Познаньщину, Горинь Шлес, а передовсім коридор, що відділяє Східні Пруси від Німеччини. А коридор той обіймає і 143 кілометрів бережежа над Балтійським морем, за новообудованою пристанню Ганією, в котру вложили Польки грубі міліони.

Ще недавно обходили вони величаво „Свєнто моря“, на котрім в присутності президента держави замочували в морі численні прапори польського війська.

Була велика парадна, а в улажуванню парад Польки майстрів!

Змістом одних тих парад був знаний польський клич: „Не дами землі, зконд наш руд!“

Справа достунна до моря, це свого роду якась душевна хвороба, що обхопила зобібно польську журналістику, бо можна чейже бути дуже часисвою державою і без моря.

Найкращими прикладами цього є хочби Швайцарія та Чехословаччина.

Виходить отже, що Польща мусить ставати фронтом на захід, проти Німеччини. Ну, але на сході має вона величезну державу Східну, котра помімо другого Андрусів (Риги) робить в Польщі безперестану підземну комуністичну агітацію.

Та всеж таки — коли ходити про справу заграничній політиці — в Москві! — хочби і з червоною зіркою на подергій шапці — природними союзниками Польки, так, як були від часу першого і другого Андрусів.

Треба було отже ще другий недавий Андрусів се скринити, а це підшо тим декше, чи і Москві мають великі клопоти, а то на Далекий Схід, над берегами Тихого океану.

Загрожує їм та Японія, котра як думити від передлодження на своїх островах, на Корей та на Сахаліні.

Торік втіла вона стучку з відвоювання манджурскої держави (під її штиками), але цього їй замало, бо людність її дуже паліда. Принаурський Край, а зобібно Зелений Клин, що як просити своїм положенням до захоплення косокими Японцями це є предметом їх апетитів, і це передовсім за ті краї мусить скорше ці пізнше прийті.

Але большевизм стараніть ту хвилю якнайдалше відштовхувати, що всі ці відштовхування, ці людність їх, що на всіх языках мусить мовчати — станула би на випадок війни — проти них і криваво з ними обчислювалося.

І вони мусять мати закриті пелі на заході, мусять бути певні, що Польща навіть на випадок війни Японії з ними — не кинеться їм на карк.

Так отже самі історичні обставини знову доказують, що Польща і Росія (бо про самостійність цих явищ советських „підприємств“ нема ває тепер і безділ!) є природними союзниками. Треба було отже той союз наінові закрити і так прийшло до пакту неагресії (неападу), підписаного представниками обоих цих держав в Москві 25 липня ц. р.

Очевидна річ, що до того третього Андрусів ніякого представника неіснуючої фактично радніської України — не кликало; большевизм сити мав масу в своїх і показав себе в своїм природнім візні — московських імперіалістів.

Хоч Андіані знають вже з інших статей і жеря, який є зміст того пакту існападу — то всеж таки не зможуть ще раз собі його пригадати.

І так на вступі цього договору стверджується, що обидві сторони хотять зидержати існуючий поміж ними мир, і що ризичий договір позістає і надалше підставою їх взаїмних відносин.

В перших двох артикулах обидві сторони прирікають собі, що будуть зидержувати від всяких зацінних діань, виміреніх у територіальну цілість та політичну незалежність другої сторони. На випадок, колиб один з контрагентів зацінав якусь третю державу — другий може і без виволодження зріпати цей договір.

В артикулі 3 і 4-ті сторони зобов'язуються не брати участі в договорах, суперечних з засадою взаїмної неагресії, а в 5 і 6-ті устальюють засаду мирного поступування і застерігають собі, що той пакт неападу мусить бути ратифікований.

Заключений він зівстав на три роки, але продовжується автоматично на дальших два роки, на скільки не зістане виволодження на істне місце наперед.

До того пакту, списаного в польській і російській мові (а де українська?) є додані два червокази, з котрих виходить, що евентуальні його виволодження не збільшає від обов'язків, які виходять з пакту Келого.

Ось так виходить в своїх головних постановках цей третій уже Андрусівський договір — дарма, що заключений в блокоманії, Москві. Про його наслідки для нас скажемо пізніше, а тепер поспулаймо, що кажуть про нього інші, а передовсім Польки.

„Це вихлопні слова „Газета Варшавська“ (орган Дмовського) пише:

„Ми належали до тих, котрі були вже ті думки, що поміж Польщю і Росією — в тепе-

рішій, зміненій політичній ситуації — нема дійсно повних причин до конфлікту. Нішиши Росія — не говорив аже про напучаний тепер у ній успішний устрій! — не пригадує в нічому Росії з кінця XVIII і XIX віку.

„Уотрати спільної границі з Німеччиною, що створення на Балканських піастовстві цілого ряду самостійних національних держав — утрата російська політика підставу для своїх зацінних тенденцій в осередній Європі.

„Крім того пробудження в азіатських народів, до якого причинилась пропаганда Москви, зріст могощності Японії та вугріння модернізації Китаю — викликали величезну небезпеку для Росії на сході та загрожує їй доведення грани ці азійській.

„Пункт тяготи російської політики пересувається невідкладно на Схід, а вислідом цього процесу є хочби й пересесення центра російського тяжкого промислу з лінії Дніпра на лінію Ураю.

„Совети страпични надію на викликання комуністичної революції в західній Європі — добуються безперервно „листеренні“ західних держав, і це становить сумний зміст їх європейської політики.

„Кожий так річ ствоять, то поміж Польщю і Росією нема властиво ніяких реальних підстав до непорозуміння. Реалі (то є: польські). — Ред!) східні землі (українські та білоруські). — Ред.) не представляють для Росії такої вагості, щоби для них пускатися на воєне ризик.

„З другої сторони і Польща, коли взяти на увагу зміну її внутрішніх відносин — є більш-менш тепер обмежена в можливостях територіальної експансії на Схід, ніж як то було колись за давніх Річпосполитих.

Виростає натомість поміж Польщю і Росією нове питання, українська kwestія, котра щоді своєї суті є однаково небезпечною для обоих держав, тим більше, що входить у ланку великодержавної німецької політики.

Юрій Горовенко.
(Конець буде)

ВСТУПАЄ ГРОМАДНО В ЧЛЕНЕ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Молоде підготовляється до твердого життя, але загальне до табору на день і побачити, скільки там вітків, радості, щирості, природної. Але ліси навколо ходою ходять!

В таборі гарно. Витріпуються кози, покорила. За хвилину вже тихо. І ось дивиться: пластова, мала, без мам, без тата кози витріпла, ліжка застелила, навколо штаба шиття позбирала і вже чекає. Черевни чисті, паночки, осмалені коліна, катокці штани, сорочка, всі гудзики заціплені, на шні хустина. На кінці хустини вузод. Ще рано, і доброго діла ще не зробило, отже не може вузла розвязати. На голові широкій пластовий капелюх, насунений на праву сторону; усміхнене осмалене личко. Козак, що куди!...

Свинток. Дівочий табір, ще комоді розпростергєн є в другому кімні долини, і хлопчачий разом стаять до раннього звиту. З одної сторони два довгі ряди пластуна, з другої — два ряди пластунок. Та коли пригадують тим ридам бачке, щось більше побачити.

(Далі буде).

Ніжній культурний наріз не може обійтися без шкільного Говардиста, яке в національній державі має квітнуло державно-світлого апарату, а в мішаний — доповнює і освітлює його. Складно було значення для бездержавного українського народу має Рідна Школа — в старому храмі Пам'яттю на не!

У ПЛАСТОВОМУ ТАБОРІ.

Синам Скоба — на спомин раднісних хвилин!

Автор.
До табору!

Величавий IX, всеосвітський зліг у Празі доводило до кінця. В рідях Українського Союзу, що так виступав на тому славному звизні, було чимало і нас, пластуни. З цілю купую вражіння натягано на себе улюблені односторі! Як вільно тоді, як (як, перешпоро, тоді, як я, як звичайно чоловіком не називають) почуватися в пластовому односторі. На Вісоковому ділрі страшенний натовп. Сотки соколів відлігають домі. Відлігає до великого парадно також чужоземне військо, що так брало участь у IX. Сокольський звизні. Шість пластових конаків, одна пластуничка-юначка і я, один старший пластуни, відідемо до пошпінного Прага-Яєлія і Прагу, залишаємо „дома“ Тяжко вояло хати цілу ніч стоячи, але думка, що ідемо в наш рідні Карпати, підлігали нас. Постіпний мчить скоренько і втікає від бурі, що зрізалася над Прагою та околицями. Десь перед містом Кононом бачимо пожежу. Кожна буря шукає жертви.

Я радо зрізалася пісня з наших українських грудей, та навколо нас повно сплячих, і ми задовольняємо тілські муркотиння собі під ніс. Пі, що не можуть стриматися (до них і я належав) вихлинулися з вікон і вигукують. Чорна півня нощі збирає в себе звуки нашої пісні. Звільняючись кілька місь, ми примічуємо, що коло якогось дотепного Словака — сокола. Значинаємо взаїмно заявлятися. Словак і дістав шматок шнурка і робимо всіяк штуки. Час непомітно проходить. Значинаємо хати Славаччини. Частина наших знайомих соколів висидє. Світає, і тепер уже цікавіше їхати.

Ліворуч від нас починаються величаві Татри. Бачимо перед собою високі верхи, славне Штрбське Плесо, а там далі праворуч починається вже наші рідна Лежиска! Чуюмо запах рідної землі! Залюбувшись очі й повними грудьми хапаємо, в себе повітря. А вітер ген-ген десь аж і степів лоскоче мене обличчє.

Вдускуємо в його шум і ліну думку на Лежисчину. Що це? Чую протягний звук іхньої тучної пісні!

„Смереко-о, смереко, Зепе-на смереко-о-о. Пісне мого-а, пісне-е-е. Лем бо серце трісне-е. Від туги і жа-лю!...“

Розплачують очі... Ні, це тільки причулося мені. А може справді, а може дійсно на хвилю вітру донеслася звук пісні? Не можу певно рішити... Завелася краса рідного, завелася його сила впливу на мою душу, завелася моя туга за рідним, щоби я міг зараз ходою розумом розсудити, чи це дійсність, чи це причулося!

Шлях залізничний знову зрізався в Славаччину і віддалюється від паса наших Карпат! Чуюмо дуже часто навколо себе словацьке — „гей!“ (так).

Зникають гори та горби і відімаю на Потісську низину. Постіпний мчить, а навколо річнина, тільки зліва ген в муть гори!

В ту вагону на оселі бачу привітне обличчє нашого дядька у вишиваний сорочці. Сідаю біля нього, бо сам є селянська дитина, і тішуся, що він пригадує мені мої рідних. Доводиться, що до Яєлія їде. Значинаємо говорити про ярину, про маржину, ну, та змусило і про кризу. У нашій розмові вона називається білою. Порівнюю свого нового знайомого дядька зі своїми одеситями-пастками та селянами з інших околиць і, абстрагуючи від усіх етнологічних та інших уявлень, бачу, що однако й наш народ на всіх його землях. Одинаковий його світ думання, клопоти, і всюди він золотий!

Потім стає Батьово. Мусимо пересідати до Сваляви.

Кінчу таку приємну розмову з земляком. Перечекавши дві години, сідаємо на вузькоколійку й їдемо. З вікон бачимо кукурузу, пасовища, череди (воли, не куратори, а угорські), і так наближаємося до Мукачева. На горбі спинається замок князів Кіриятівичів, традиції Закарпаття. Ненаве поселилася від славного свята у 540-тіти приходу князя Федора Кіриятівича на Закарпаття, що відбулося недавно у Прашю. Мислаю Мукачів і наша ціля вже осягнена — Свалява.

Ще шість кілометрів пішки, і ми в таборі. Ми в нашій Мещі. Там вже розійся від гартерста. Голосимось у вартю, і ми в таборі. Давно там істі. Подумайте, що за розкіш, по цілоденній годі, тут на лоні рідної природи смачно повечеряти!...

У таборі.

Змучений дорожню, не дуже оглядаю ми вчора красу природи в околиці. Довперя звуки ранньої сурми збудили нас від цього. Чудова околиця!

Піші річки! Ти найшлішніша річка Закарпаття, бо тебе і твої поєстери гори вибрало собі пластова братерство з доміжну. Тут, над твоїм зеленим русачем зівривав шит Закарпатської України.

Ще сонце не вишло за величній Магари та Яснучки, аж сотка бронзових дітей сонця, одного, дітег, матері-природи вилетіли. В Палсті, в таборі!

рівним тактом однаковим рухом своїх тіл плакують силу. І як піднесуть руки вгору і як сотка разом відійте, то від цього цвіту Закарпаття всі сні, життям. А вітер, ніжний з пологин, підхоплює цей подих сил, життєвий подих і заносить у всі закутки Закарпаття. І куди тільки повіє, там виростає нове, здорове життя. Зникає гмула інертність, зникає сирій туман капалішні!

А часом, що за чудова картина! Гірський, карпатський Ора-Скоб, якого іма клочок у пластуна, широким плямочем своїм, зблизившись високо, гордо споглядає на свій молодіч рід, на своє молодече горде племі!

А описати, ти однако Пінірічко, маєш честь, маєш змуги свого срібного волою гласки, гартувати, ставити гудки, молодіч-бронзові мязи племени величнього Скоба-пластуна!

Короткий масаж і пластова братерство вертається з рудніками на шні і... з піснею на устах до табору. Розіх і час прибирати шатер. Кожий сам власними руками. Як собі поєстали, так висписали. Як не зробив доброго ліжка, то уночі бачимо сплукують. Як шатра добре не поставив, то прийдє доц і на нас капатиме. Яка природа гарна, романтична, але вона рівночасно є дуже добре знають наш маленічкий пластуни. В Палсті, в таборі!

Михайло Зошенко.

ГРА ПРИРОДИ.

Самособою, не всім жити в столях. Декотрі, наприклад, людолюбні, попорсту живуть на стаці „Рибальський Хутір“.

Вигоди на тій стаці, самособою, поменше буде, ніж у столях! Там, скажімо, перспектив нема! А вийшов зі стаці та й по порозах. А не хочеш порозами — сиди все життя на стаці.

Один наш знакомий, коринний горожанин „Рибальського Хутора“, не видержав якось раз і вийшов на прохід. А то було це весною.

Там вийшов він зі стаці та й іде порозами. То весною було у квітні. Перед самим Великденем.

Іде він порозами. А дорога, самі знаєте яка — пороза. А тут іде весняна слота, калюжа. На бік зійти, просто скажемо, не добре — потонути можна. Тому що весна. Природа тає. Розпускаяється.

Так ось, іде наш знакомий долі-шляхом. Іде й над чимось задумався. А було це, кажу, весною. Перед самим Великденем. З кінцем квітня. Пташки пурхають. Цвіркунівка таке роздається. Повітря таке божевільне.

Ось іде, знаєте, наш знакомий та думає, мовляв, пташенят, то добре зверху цвіркунівка, а пуги пташку порозами, не бієш, так затихає.

Так ось він подумав і в цю хвилину поступив на бік. А було це, треба сказати, ще весною. На Великдені. Мокро.

Поступив він на бік і полав ногою в воду. Йі очунився по коліно в воді.

Витягнув ногу наш знакомий. Побіда.

— Добре це — думає — що я без ділчини їду. А нумо, пуги мене з ділчиною — сором. Ного, ледача, мокра. Капає. Підштанці розвезалися, підвізати висить. Чоботи другий рік не чиєні. Піка страшно. Сором.

Дуже розсердився наш знакомий.

— Ах, таку — думає — вибій з водою! На шлях державного будівництва. Себто, дай пороза гниють? І парід хай поринає? Так і напихую.

Прийшов знакомий до дому. Роззвусь. А-як роззвусь, став писати.

І написав невеличку замітку-повідомлення. І писав її до „Красної Газети“. Мовляв, переходячи як та дашке, пірнув на шлях залізної дороги й може бути гниють пороза.

Цю замітку видрукували з ілчем квітня.

Ось тут то сталися головні події з усією страшною скорістю.

Закі замітку, що читали, тай заки в правліній розглядали, тай заки в комісію відправили — пройшло чотирнадцять літ.

Вона, самособою, пройшло менше. Та часи тепер бурхливі, переїхали. Кожний честь за рік можна рахувати.

Словом, на початку червня комісія вийшла на стацію „Рибальський Хутір“ оглянути шлях.

Приїхали. Бачать — чиста брехня. Нікої водої. Навпакі — курва. Спека. І сухенько, наче в Сагарі.

Пірко так комісія до себе всміхнулася — мовляв, як то вміють люди брехати, тай забрехали.

Зпочатком липня появилося в часисі, затерпення. Мовляв, ніби брехня та видумка. Тай везали, мовляв, нікої водої на стаці не вишло було.

Навіть у кафедрі.

А в правліній й теперичні думають, що наш знакомий нахвещав.

Хай думають. По правості жити легше.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ „СВОБОДА“.

A SHORT HISTORY OF UKRAINE.

(Prepared by Stephen Shumeyko, LL.B.)

THE BIRTH OF THE UKRAINIAN REPUBLIC.

As described in the previous article, the refusal by the Russian Provisional Government to accede to Ukraine's demands for autonomy and immediate and complete local control resulted in the issuance by the Ukrainian Central Rada of its first Universal or manifesto, on June 23, 1917. The Universal proclaimed that henceforth the Ukrainian people would alone govern their lives, and called upon them to lend their most active support and cooperation to the organization of the autonomy of Ukraine. In pursuance of this newly proclaimed power of government, the Rada immediately formed a body known as the General Secretariat and endowed it with administrative powers; to execute the various principles and laws enunciated by the Rada. This organ was structurally similar to the Cabinet of the United States and was composed of eight members, headed by W. Winnichenko as Secretary of the Interior. Its Secretary of War was Semen Petlura, who was destined to play a leading role in Ukraine's fate, as subsequent events showed.

The issuance of the Universal together with the formation of the General Secretariat, evoked throughout the entire Ukraine a great feeling of enthusiasm and patriotism. On the other hand, news of these events evoked in Petrograd a far different feeling, as can be well imagined. Realizing, however, that to use force would be folly, the Provisional Government through its Prime Minister, Prince Lvov, on June 29th issued an appeal to the Ukrainians not to act hastily and rashly, but to wait for the Constituent Assembly, which would determine Ukraine's fate. As this appeal naturally failed in its purpose, Kerensky together with two other delegates was sent to Kiev to reach some sort of a compromise. The result of the negotiations was the recognition by the Provisional Government of the

Rada and the General Secretariat, but this agreement had two flaws in it which, as subsequent events showed, destroyed the seeming political advantages gained by the Ukrainians. First, was the provision calling for the representation of the minority nationalities and parties of Ukraine, such as the Jews and the Bolsheviks, in the Rada. This provision set loose all the reactionary forces against the Ukrainian autonomy and gave them full rein to spread their insidious propaganda and internal dissension among the Ukrainians. Secondly, the recognition of the General Secretariat was not accompanied by a declaration of its responsibility for its acts to the Rada alone. This defect paved the way to the subsequent usurpation of its power by the Provisional Government. In addition to these flaws the Ukrainians yielded partly on the military side of the controversy, regarding the creation of a separate Ukrainian army.

Nevertheless, following the promulgation of this treaty by the Rada in its Second Universal on July 17, prospects looked very bright to the Ukrainian cause. It was a period of happiness arising from the realization that after many generations of bondage the Ukrainian people were once more their own masters. It was a period characterized by popular mass meetings and demonstrations, the ringing of church bells, and the singing of patriotic songs. A patriotic fervor gripped the hearts of all true Ukrainians. In short, it was a period of national romanticism of Ukraine.

In general, the nationalistic aspirations of the Ukrainians at that time did not extend very far. Complete independence of the Ukrainian nation was not as yet seriously considered. It was thought of as being too premature and unnecessary to the masses, which had but just recently tasted the fruits of liberty. It seemed then that it was sufficient to have a fully autonomous Ukraine in a federalistic Russia, wherein Ukraine would have all opportunities to develop along nationalistic ideals. And therefore, all propagators of

complete independence of Ukraine were, during the early stages, voted down. It was only after the Ukrainians gradually learned to differentiate between the Russian spoken word and the Russian deed, — only after they perceived the Russian central government had no intention of relinquishing its former authority over Ukraine, — did the idea of complete independence begin to flourish and spread among the Ukrainians.

Evidence of this double-faced policy of the Russian Provisional Government was shortly presented, following the treaty. During August and September the Provisional Government issued orders abrogating the powers of the General Secretariat to five "gubernias" (administrative districts) of Ukraine (Kiev, Podolia, Volhynia, Poltava, and Chernihiv), even reserving in itself the right to intervene in "cases of necessity" in these districts; in addition, all food, postal, telegraph and road administration was also to be vested in the Provisional Government. These measures aroused a great wave of protest among the Ukrainian people which was enhanced when the Russian government began to ignore and boycott the General Secretariat. Nevertheless, the Rada, although keenly resenting this usurpation of its power, determined not to take any immediate measures, but to wait until stability was obtained in the internal order of Ukraine and then turn to Russia for an accounting.

In the meanwhile things grew rapidly worse. The Provisional Government appointed its own administrators to govern the Ukrainian districts and even encouraged them to ignore the authority of the General Secretariat. A move by the Rada to call for Ukrainian national elections of the people's representatives who were to convene for the purpose of discussing the structure of the autonomous Ukraine, was met by a charge of treason from Petrograd, and the Prosecutor (State Attorney) at Kiev was instructed by the Provisional Government to prosecute the members of the Rada and the Secretariat. Great bands of deserters from the Russian armies on the western front, began to wander throughout Ukraine, robbing, pillaging and burning private property.

The relations between Petrograd and Kiev were rapidly approaching open rupture when in the midst of this conflict the Provisional Government under the tutelage of Kerensky was overthrown by the Bolshevik coup d'etat on November 6th and 7th. The authority of the new government in the early stages was not recognized and as a result chaos and anarchy followed throughout entire Russia. Under

the stress of the events the Rada issued its Third Universal (November 20, 1917) proclaiming Ukraine to be an independent republic, but, mind you, still a part of the contemplated Russian federation. Immediately, France, England and Japan recognized the authority of the Central Rada. The outstanding points of this Universal were: the calling of Ukrainian elections in January; eight-hour working day; recommendation to end the war with the Central Powers — the necessity being based on the fact that if the latter won the war Ukraine would be forced to pay a huge indemnity in the form of grain; and finally, the abolishing of all private ownership in large estates, Crown and Church lands, and the Imperial Appanages, without compensation, for the benefit of the peasants.

This last provision has been the cause of a great deal of criticism leveled at the Rada, especially at the Social Revolutionaries who, were in majority therein. It is claimed, by its critics, that this measure or rather experiment plunged the Ukrainian villages into endless disorders, strengthened the class distinction between the rich and the poor and finally aligned against the young Ukrainian republic all the capitalist, large landowners and the Jews. Be it as it may, to do the Rada justice, it attempted to grapple with the problem of gaining support according to its lights. It saw clearly that, if it were to fight the Soviets, it must base its government on the support of the peasantry, for the peasants were Nationalists, while the bourgeoisie, the bureaucracy, the proletariat in the towns, were all more or less hostile to the young republic.

Having come into power the Bolsheviks recognized the independence of Ukraine on the principle of the equality and sovereign rights of all nationalities in Russia. Despite this theoretical recognition, Ukraine was not permitted to go her own way. It became clear to all that this Bolshevik recognition was a weapon of propaganda used to obtain the aid of the Ukrainians until such time as the Bolshevik central power grew stronger. And so it proved to be.

In the latter part of November the Bolsheviks dispatched an ultimatum to the Rada, demanding the right of entry for the Bolshevik troops to Ukraine and its recognition of the supreme authority of the Soviet. Refusal by the Rada was followed by the invasion of the Bolsheviks through force and propaganda steadily advanced deeper into Ukraine. Their progress was due partly to the superiority of their greater armies and partly to the

dissension they spread among certain Ukrainian soldiery.

During this time the Bolsheviks were negotiating with Germany the infamous treaty of Brest Litovsk. The General Secretariat had also sent its delegates to conclude a separate treaty with Germany but the Bolsheviks were antagonistic to the Ukrainian delegation on the ground that they alone represented all nationalities of Russia, including Ukraine. The result of this conflict and the crisis at home led the Rada to issue on

January 24, 1918, its Fourth Universal or Declaration of Independence, by the force of which Ukraine became a free and independent republic, severed from all federalistic ties. Now, the Ukrainian delegates could negotiate as an independent nation. On January 25th the Central Powers recognized Ukraine as an independent state and on February 9th concluded with the new republic a treaty of peace.

(Next installment—"The Ukrainian Republic").

ЖАРТ.

Посередине предложения.
Яксь драматург, якого драми раз до відомого французького письменника Фікса, сказав Діма та просив, щоб "позичив йому триста франків, інакше відбере життя своїх трьох дітей і собі самому".
Діма перешукав усі кишені та знайшов лише двіста франків.
— Триста мушу мати, сказав знову драматургу, інакше я і мої діти загинуть.
— То я вам щось придумаю, — сказав Діма — візьміть цих двіста франків і верніть назад життя життям лише собі!

— Триста мушу мати, сказав знову драматургу, інакше я і мої діти загинуть.
— То я вам щось придумаю, — сказав Діма — візьміть цих двіста франків і верніть назад життя життям лише собі!

Старогорський фінансир
Питон докоряв Сократу, що явно зробив якийсь докор одному з його приятелів.
— Чи не дішмо було би, — сказав йому, — щоб ти був зрадив йому ті докори в твоїх тири очі?
— А ти, — відповів Сократ — не мій підкаждати, щоб діти корят мені, аж будемо самі!

ВІСНОВІСТЬ

ВЕЛИКИЙ СУПРАЗД
для України в Нью-Йорку 6-го лютого, 16-го вересня (Підприємство Сурма відомою асортиментом електричних апаратів та інструментів буде доставити радіо віз \$27.50, а також асортимент асортименту, за яке в той день 103 Ав. А. в Нью-Йорку.

ПОТРЕБНО ЛІЧНИНИ

до домашньої роботи (не вчителів, а дітей), при малій фінанс, збори бізнесу. Голоситесь в день до 212.

LORNA SHORPE

37-09 82 St., Jackson Heights, N. Y. в листі на Chicago Heights 4th

ПОШУКУЮ СПИЛНІКА до ресторану, а починаю, що самі не так до доповнення бізнесу. Близько до добору місця і добору. Голоситесь на адресу: 212.

SUBWAY COFFEE POT

135-42 Broadway, New York City. FLUSHING, L. I. N. Y. Telephone: Flushing 9-10308.

НА ПРОДАЖ менші штори, ніж в інших містах, реєстр \$1200, торг задоволює \$500.00. Ціна \$1,200.00.

Росені і менші штори, з яких менше до скорого купівлі, реєстр \$300.00. Голоситесь до 212.

EXCHANGE REALTY CO.

41 East 7th Street, New York City (Натарає Корюк).

НА ПРОДАЖ гірський і делікатесний, тяжкий торг \$250. Торговельні товари, реєстр \$550.00. Голоситесь до \$500.00. Ціна \$1,200.00.

Росені і менші штори, з яких менше до скорого купівлі, реєстр \$300.00. Голоситесь до 212.

EXCHANGE REALTY CO.

41 East 7th Street, New York City

Д-р Н. Я. МИХАЙЛЕНКО

УКР. ЛІКАР-ХІРУРГ 1718 WEST GIRARD AVENUE, PHILADELPHIA, PA.

Уради години: від 9 до 12 год. в день з 3 год. до 8 год. ввечері. Telephone: Stevenson 9 6220.

АДВОКАТ

Б. ПЕЛЕХОВИЧ 2390 WEST CHICAGO AVE. CHICAGO, ILL.

Практикує у всіх судах, займається переглядом обставин, виготовляє контракти купівлі і продажів, перепродажу свідоків, справ, адвоката старократів, патентів і провісників.

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР ХІРУРГ І АКУШЕР! 153 AVENUE B. NEW YORK, N. Y.

Консультації з 11 до 12 год. ввечері. Tel. ALGONQUIN 4-9525.

Уради години: від 10 до 11 год. ввечері, від 6 до 8, а в невідомі місця уночі.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОВСІДНЯЧНИМ ВІСНОВІСЬКОЮ, БРОКІНГІВ, NEW YORK, N. Y.

Тел. ORCHARD 4-2568.

129 E. 7th Street, NEW YORK CITY

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРИ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ „СВОБОДИ“:

Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука 40
Друга Книжечка (Читанка для II класу), М. Матвійчука 45
Третя Книжечка (Читанка для III класу), М. Матвійчука 60
Четверта Книжечка (Читанка для IV класу), М. Матвійчука 70
Коротка Історія України, І. Крип'якевича 50
Довга Історія України, І. Крип'якевича 10
Початкова Географія, з багатьма малюнками і картою, написав Степан Рудницький 70
Маленький Катехизм християнсько-католицької релігії, укладено о. Іван Рудович 35
Біблійна Історія, стародавнього завіта, о. д-ра Ярослава Левського 85
Шкільний Справник, Ф. Колесса 75

КНИЖКИ ДО НАУКИ ГОТНОГО СПІВУ

Основи теорії музики, Івана Левського. Ціна 50 ц.
Цілування наука гармонії, Івана Левського. Ціна 75 ц.

Замовляти разом з належністю слати на адресу:

„СВОБОДА“

91-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ОДИНОКА

ПРЯМА ДОРОГА ДО СТАРОГО КРАЮ

Впрод до Глини.

Вигляди пасажирських кораблів.

ПОЛОНІЯ, КОСТЮШКО, ПУЛАСЬКІ

Ціле життя вигідними кораблями, на котрих дістанете домашню поживу в довший скількисності і першою добою обслугову в вашій рідній мові.

НАПІСАННЯ ВИДІЗ:

S. S. "PULASKI" OCT. 1st.

в години 11-12 ранку.

Звертайтесь до місцевих агентів, або пишть до:

GDYNA AMERICA LINE

(Formerly Baltic American Line)

89 BROAD STREET, NEW YORK, N. Y.

315 SO. DEARBORN STREET, CHICAGO, ILL.

UNION TRUST BUILDING, PITTSBURGH, PA.

110 STATE STREET, BOSTON, MASS.

ХОРІ ЧОЛОВІКИ І ЖІНКИ.

ЛІЧУ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ.



Шкірні і нервові хвороби, загальне ослаблення, шукати, кишкові і провідні, неможливість, астенія, бронхіт та інші загальні недуги. Мужчини і жінки лікує успішно модерніми та науковими методами. Мою практику, також можна порозуміти щодо владнової угоди.

Х-РЕН, дослідження крові і хімічні спроби.

Вивчення сироватки і шлунків.

ОГЛЯДИНІ І ПОРАДИ ДАРОМ.

DR. ZINS

110 EAST 16th ST. N. Y.

медичний практик 25 літ. (менш 4-го року Елеоні Ірвін (Паск).

ГОДИНИ: Діно від 9. рано до 8. ввечері; неділя від 9. рано до 4. попол.

ТАРЗАН І ЗОЛОТИЙ ЛЕВ.



Тарзан прочитав деякі Діамантові Плати. Тарзан ставив лише в невідомому постої. Він інстинктивно скопив за ніч та поступив уперед. Вираз недовіри з'явився на його лиці, як прихильності постої. Перед ним стояв не тубиць, а не горілий чоловік, а білий чоловік, старий і засохлий. Був він майже нагий, бо не мав нічого крім легкої сорочки з білої матерії. «Хто ти такий?» — спитав Тарзан. Тарзан майже підскакнув, так здивований був він, почувши англійську мову.

«Як ти сюди дістався?» — спитав його старець дрожащим голосом, але ним разом уже діляктом малп. Тарзан відповів коротко і спитав його по англійськи те саме. «Що за шістьа дожити я почути знову цю соловку мову!» — викрикнув старець через сльози. «Не бісить мене. Тобі нічого боятися від мене». «То скажи мені по правді», сказав Тарзан. «Я шукаю жінки, білої, яку зазвали Багдада. Чи вона безпечна?» Запитаний потянувся головою: «Вона тут! Вона ще безпечна, де-далі».

Відтак на питання Тарзана старець оповів йому про себе. Він говорив по англійськи з трудністю. Він оповів йому, як він родився в глибині Африки, як зріс з лікунами, як стрінув в Африці дослідника Стенлі, як одного дня підчас полювання заблукав у лісі та попав у руки ворожих чорних людей. Як, утікши від них, замандрував ще глибше в край. «Аж одного проклятого дня», говорив він, «я знайшов вхід до цієї долини. Чому вони мене не вбили, не знаю».

«Тепер я вже просто один з них. В серці я мало все ще надію втекти. Але це слаба надія. Вона теж не має надії. Тим більше тому, що Богалині відважились, що вона королева їх ворогів. Я покажу, де вона, але я не можу її ратувати». «Я поспробую», сказав Тарзан. «Ти загинеш», сказав старець. «Скажи мені, де вона. Я не можу погодитися з тим, щоб її не було ратунку», говорив Тарзан.

«Тепер я вже просто один з них. В серці я мало все ще надію втекти. Але це слаба надія. Вона теж не має надії. Тим більше тому, що Богалині відважились, що вона королева їх ворогів. Я покажу, де вона, але я не можу її ратувати». «Я поспробую», сказав Тарзан. «Ти загинеш», сказав старець. «Скажи мені, де вона. Я не можу погодитися з тим, щоб її не було ратунку», говорив Тарзан.